

Zabrane ukrajinstva

17. st

1686 - Likvidiranje autonomije ukrajinske crkve, nasilno pripojenje Kijevske mitropolije Moskovskome patrijarhatu, uvođenje kontrole nad duhovnim životom Ukrajine.

1689 - Zabranu Kijevo-Pečerskoj lavri tiskati bilo koje knjige bez dozvole Moskovske patrijaršije.

1690 – Proglašenje Moskovskim saborom anateme na knjige pisaca ukrajinskog baroka pisane tadašnjim ukrajinskim književnim jezikom.

1693 – Zabranu Moskovskoga patrijarha dovoziti u Moskvu ukrajinske knjige.

18. st.

1709 – Naredba cara Petra I. o cenzuriranju ukrajinskih knjiga tiskanih u Moskvi.

1720 – Ukaz Petra I. o zabrani tiskanja novih knjiga na ukrajinskom u tiskarama Ukrajine a prigodom novih izdanja starih ukrajinskih knjiga ispravljati jezične razlike ad ne razlikuju se od ruskog.

1721 – Ukaz Petra I. o cenzuriranju ukrajinskih knjiga.

1729 – Ukaz cara Petra II. (unuka Petra I.) o obveznom prepisivanju s ukrajinskog na ruski svih državnih naredbi.

1755, 1766, 1769, 1775, 1786 – Zabrane crkvenog sinoda u Peterburgu tiskati ukrajinske knjige.

1769 – Ukaz sinoda o oduzimanju u stanovništva ukrajinskih bukvara i ukrajinskih tekstova iz crkvenih knjiga.

1775 – manifesta carice Katarine II. *O uništenju Zaporoske Siči i pripajanju one ka Maloruskoj guberniji* te zatvaranju ukrajinskih škola pri kozačkim pukovnijama.

1784 – Rusificiranje početne prosvjete u Ukrajini.

1786 – Zabranu crkvenih službi na ukrajinskom, uvođenja ruskog izgovora u crkvenoslavenskim tekstovima. Naredba o obvezatnosti «čistoga ruskog jezika» u Kijevskoj akademiji.

19. st.

1817 – Zatvaranje Kijevo-Mogiljanske akademije.

1817 – Uvođenje nastave poljskim jezikom u svim početnim školama i višim pučkim školama Galicije u sustavu Austro-Ugarske.

1834 – Osnivanje Kijevskog imperatorskog sveučilišta s ciljem rusificiranja «Jugo-zapadnog kraja» (Ukrajine).

1847 – Pogrom *Društva sv. Ćirila i Metodija* u Kijevu, hapšenje i progonstvo intelektualaca, jačanje proganjanja ukrajinskog jezika, književnosti i kulture.

1847, 5 travanj – Hapšenje i progonstvo Tarasa Ševčenka s osobnom naredbom cara: «pod surovu pratnju sa zabranom pisati i slikati».

1862 – Zatvaranje ukrajinskih nedjeljnih i besplatnih škola za odrasle.

1863 – Cirkular Valujeva, ministra unutarnjih poslova Rusije o zabrani tiskanja knjiga ukrajinskim jezikom u Ruskom imperiju.

1869, 1886 – Ukaze carske administracije o povećanju plaće činovnicima «ruskoga podrijetla u Jugo-zapadnim gubernijama, izuzevši uz to domorodce» za uspjehe u rusificiranju Ukrajine.

1876 – Tajni Emski ukaz cara Aleksandra II. o zabrani uvoza iz inozemstva u imperij bilo-kojih ukrajinskih knjiga, zabrana ukrajinskog kazališta i tiskanja na ukrajinskom originalnih djela lijepe književnosti, tekstova ukrajinskih pjesama pod notama.

1881 – Zabrana proglašavanja crvenih propovijedi na ukrajinskom.

1883 – Zabrana kijevskim general-gubernatorom kazališnih predstava na podređenim njemu teritorijima.

1888 – Ukaz cara Aleksandra III. o zabrani uporabe ukrajinskog jezika u službenim ustanovama i pokrštavanja djece ukrajinskim imenima.

1895 – Zabrana ukrajinskih knjiga za djecu.

1899, 1903 – zabrana ukrajinskog jezika na Arheološkom kongresu u Kijevu i otvaranja spomenika Ivanu Kotljarevsjkom u Poltavi.

20. st. –ruski carizam

1907 – Zatvaranje carskim vlastima ukrajinskih medija, izuzimanje tiskane u razdoblju 1905-07. ukrajinske književnosti, represije proti predstavnika ukrajinske kulture.

1908 – Ukaz senata Ruskog imperija o «štetnosti» kulturne i prosvjetne djelatnosti u Ukrajini koja «može izazvati posljedice, ugrožavajući za mir i sigurnost».

1910 – Cirkular ministar Stolypina o zabrani stvaranja «inorodnih društava uključujući ukrajinska i židovska, neovisno o njihovim postavljenim ciljevima».

1914 – Zabrana obilježavanja 100. godišnjice rođenja Tarasa Ševčenka.

1914- Ukaz cara Nikolaja II. o likvidiranju ukrajinskog tiska. zabrana u okupiranim ruskom vojskom Galiciji i Bukovini uporabe ukrajinskog jezika, tiskanja knjiga, medija. pogrom društva *Prosvita*, uništenje knjižnice Znanstvenog društva Ševčenko, deportiranje mnogih zapadnih Ukrajinaca u Sibir.

1920 - Likvidiranje Poljacima Galicke samouprave, zabrana ukrajinskog tiska, podređivanje školstva poljskom ministarstvu prosvjete.

1924 – Usvajanje u Rumunjskoj zakona koji je proglašavao Ukrajince onima Rumunjima koji su «zaboravili vlastiti jezik», jačanje rumunizacije svih vrsta školske prosvjete.

20. st. ruski sovjetizam

1929 – Početak represija u boljševističkoj Ukrajini djelatnika kulture, crkve, falsificirana optužba u pripadnosti Savezu Oslobodenja Ukrajine.

1930 – Likvidacija Ukrajinske Autokefalne pravoslavne crkve.

1930 – «Pacifikacija» - represije, prema naredbi Pilsudskog vodećih predstavnika ukrajinske kulture u Galiciji.

1931 – Deportiranje povjesničara Myhajla Gruševskog u Moskvu.

1932 – Naredba CK o likvidiranju književnih organizacija i stvaranja jedinstvenog saveza pisaca SSSR.

1933 – Samoubojstvo ukrajinskog avangardnog pisca Mykoly Hvyljovoga kao protest proti pogroma boljševicima u ukrajinskoj kulturi.

1933 – Samoubojstvo Mykoly Skrypnyka, političkog lidera ukrainizacija.

1932-1933 – organiziranje boljševicima masovnog genocida ukrajinskog seljaštva vještačkim gladi i masovno doseljavanje u ukrajinska sela ruskog stanovništva.

1933 – Pogrom Ukrajinaca na Kubanu.

1933 – Odluka CK o zaustavljanju ukrainizacije.

1933-1943 – Uništenje arhitektonsko-kulturnih spomenika širom Ukrajine, hapšenje i uništenje 80% cjelokupne ukrajinogovrne inteligencije.

1934 – Strijeljanje ukrajinskih pisaca prigodom ubojstva boljševika Kirova u Petrogradu.

1937 – Masovno strijeljanje zatočenih ukrajinskih pisaca, drugih predstavnika ukrajinske kulture u logorima Solovki (prigodom 20. obljetnice oktobarskog prevrata u Peterburgu).

1938 - Staljinova naredba «O obvezatnom učenju ruskog jezika u nacionalnim republikama SSSR».

1938 – Jačanje rusifikacije Ukrajine naredbom niza partijskih odluka.

1939-1941 – Masovne represije, deportiranja Ukrajinaca u Sibir u priključenoj SSSR-u Zapadnoj Ukrajini.

1941 – Uništenje boljševicima u defenzivi Crvene Armije iz Ukrajine velikih grupa ukrajinskih političkih zatvorenika, djelatnika kulture, pisaca, prosvjetnih radnika.

1941 – Hapšenja i strijeljanja njemačkim okupatorima ukrajinskih nacionalista, pisaca.

- 1945 – Zatočeništvo u Sibir sovjetskim službama ukrajinskih vladika Grko-katoličke crkve.
- 1946 – Likvidiranje Ukrainske grko-katoličke crkve i njeno podređivanje Ruskoj pravoslavnoj crkvi, oduzimanje hramova grko-katolicima.
- 1946 – Odluke CK usmjeren na iskorjenjivanje u ukrajinskoj književnosti, književnoj kritici, medijima nacionalnih ideja.
- 1947 – «čistke» u Ukrajini na čelu s Kaganovičem u redovima ukrajinskih intelektualaca, optuženih u «ukrajinskom buržoaskom nacionalizmu».
- 1951 – Publikacije u moskovskoj «Pravdi» proti ukrajinskih pisaca, umjetnika optuženih u izražaju ljubavi prema Ukrajini.
- 1958 – Odredba CK o neobvezatnom a «prema željama roditelja», osim ruskoga jezika, učenju ukrajinskog u ruskim školama Ukrajine.
- 1961- KPSS proglašava politiku «slijevanja nacija» i dalje rusifikacije saveznih republika.
- 1963 – Podređivanje nacionalnih akademija znanosti saveznih republika moskovskoj Akademiji znanosti SSSR.
- 1964 – Podmetnuti požar u Državnoj javnoj knjižnici Akademije znanosti USSR uništenjem ukrajinskih raritetnih knjiga.
- 1965 – Prvi veliki valovi hapšenja ukrajinskih djelatnika širom Ukrajine.
- 1968 – Podmetnuti požari u kijevskim samostanima s knjižnicama.
- 1970-1972 - Niz represija širom Ukrajine proti ukrajinskih pisaca, kulturnih, crkvenih djelatnika.
- 1970 – Naredba o obrani disertacija samo na ruskom jeziku.
- 1977-79 – Novi valovi hapšenja ukrajinskih disidenata.
- 1978 – Direktiva Ministarstva prosvjete o pojačanom učenju i predavanju ruskog jezika u školama.
- 1979 – Usvajanje Taškentskom konferencijom novih rusifikatorskih metoda prema neruskim narodima SSSR.
- 1983 – Odluka CK KPSS o pojačanom učenju ruskog u školama, podjela razreda u ukrajinskim školama na dvije grupe i povećanje plaće profesorima ruskog jezika.
- 1984 – 1985 – Smrti ukrajinskih pisaca u političkim zatvorima zbog posebnog režima.
- 1986 – Katastrofa na Čornobyljskoj nuklearci, gubitak ukrajinogovornog stanovništva u selima, poraženim radijacijom.
- 1989 – Odluka CK KPSS o jedinstvenom općedržavnom jeziku u SSSR-u.
- 1990 – Vrhovni Savjet SSSR usvojio je «Zakon o jezicima SSSR» kojim je ruskom jeziku pružan status jedinstvenog službenog jezika u SSSR.

21. st – ruski postkomunizam - neoimperijalizam